

Ούχι ἔξι ιδιοτελείας, ἀλλὰ διότι τὸν ἡγέτα, ὁ παῖς ἀπεράσιος νὰ ἀκούσῃ τὸν φίλον του καὶ νὰ βύσῃ τὰ ὅτα εἰς τὴν φωνὴν τῆς συκοφαντίας. Εἰχε δὲ δίκαιον ὡς τὰ μετέπειτα ἀπέδειξαν. Κατὰ τὸν Θάνατον τοῦ Στάτση γ εὑρέθη ὅτι ἐπρόβλεψεν οὗτος περὶ τῆς διαχρίσεως τῆς ἐκτεταμένης περιουσίας του μεταξὺ τῶν πεντακοσίων δασύλων, οἵτινες ἔδει ἀμέτως νὰ λάβωσι τὴν ἐλευθερίαν των σχολείον ἐπρόκειτο νὰ ἰδρυθῇ πρὸς διδασκαλίαν τῶν τεκυών αὐτῶν εἰς διαφόρους ποσὸν δὲ ἴδιαίτερον προωρίσθη πρὸς περιθαλψίαν τῶν νοσούντων καὶ ἡλικιωμένων. Κατέλιπεν 600,000 φλωρίνια πρὸς Ἰδρυσιν νοσοκομείου, καὶ ποσὸν σημαντικὸν πρὸς ἑκαπατέσιν πτωχῶν μαθητῶν. Ή ἀδελφή του, ἔνεκα τῆς ὄποιας ὑπέστη τοσαῦτα ἐκ τῶν κακολόγων, θὰ ἐλάμβανεν ὅμοίαν χορηγίαν οἷαν πάντοτε ἔδιμεν αὐτῇ, ἀλλὰ τὴν ὄποιαν μωραὶ καὶ δαπανηραὶ ἔζεις ἵκανον αὐτὴν νὰ σπαταλῷ ὥστε ὡς τὴν ἐλάμβανεν. Εὑρέθη ἐπίσης ὅτι ἐνῷ διῆγε βίον φιλαργύρου πολλοὺς κορύφα κατέστησεν ἵκανονς νὰ διαγάγωσιν εἴθιμον καὶ ἐπωφελῆ βίον καὶ ὅμως, τοσαῦτη εἶναι ἡ ἀξία τῆς κοινῆς γνώμης, ἔξι ὅπερες ιστορίες ὑπέφερε τέσσον ὅσον ὁ Στάτσης.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α'.—ΦΥΤΑ

ΚΕΦ. ΚΒ'.

Στελέχη καὶ Κορμοί

Ἄλαοιμεν περὶ τῶν φυτῶν ὡς ἔχοντων στελέχη καὶ περὶ τῶν δένδρων ὡς ἔχοντων κορμούς. Τοῦ δένδρου ἔχει ισχυρὸν καὶ στερεὸν κορμόν, διότι ἡ κορυφὴ αὐτοῦ εἶναι μεγάλη καὶ βαρεῖα. Οἱ κλάδοι αὐτοῦ ἐκτείνονται τοσοῦτο, ὅπερε τὸ δένδρον θὰ ἐθραύστε οὐπό τοῦ ἀνέμου ἐκνέστησην. Τοῦ δένδρου μέρος τοῦ κορμοῦ εἶναι πολὺ ισχυρόν.

Τὰ στελέχη τῶν φυτῶν δὲν ἔχουσι ξύλον ἐν αὐτοῖς, διότι δὲν τὸ χρειάζονται. Εἶναι ἵκανος ἰσχυρὰ νὰ βαστάσωσι τοὺς κλάδους χωρὶς νὰ ἔχωσι ξύλον ἐν αὐτοῖς.

Φυτά τινα ἔχουσι τὰ στελέχη αὐτῶν ισχυρῶς πεποιημένα κατὰ παράδοξον τρόπον· ὑπάρχει ἐν αὐτοῖς γῆ μετὰ πυρίτου λίθου μεμιγμένη. Τοῦτο εἶναι εἰς τὸν σίτον καὶ τὴν σίκαλιν καὶ εἰς πολλὰ εἰδη χορτού. Ἡδετε πόσον ὑψηλὸν εἶναι τὸ στέλεχος τῆς σικάλεως καὶ τοῦ σίτου. Εἶναι δὲ λίαν ισχύον· ἀλλὰ ὅταν δὲν ενεργεῖ τὸ κλίνηρον δὲν θραυστεῖται, διότι δὲν πυρίτης λίθος ἐν αὐτῷ τὸ καθίσταται ισχυρόν.

Ο πυρίτης εἰς διάφορα εἰδῶν ἀχύρων καθιστᾶ αὐτὰ κατάλληλα νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς κατασκευὴν πίλων. Δὲν ἔσχεν ἀρκούντως ισχυρὰ πρὸς τὴν χρῆσιν ταύτην, ἐὰν δὲν ὑπῆρχε πυρίτης ἐν αὐτοῖς.

Δὲν δυνατεῖθεν νὰ ιδωμεν οὐδὲ νὰ φανσωμεν τὸν ἐν τῷ ἀχύρῳ πυρίτην· ὁ λόγος δὲν, διότι τὰ μόρια τοῦ πυρίτου εἶναι τοσοῦτον λεπτά, καὶ τοσοῦτον καλῶς μεμιγμένα μετὰ τῶν ἴνων τοῦ ἀχύρου. Ο λε-

πτὸς οὗτος πυρίτης ἐν τῷ ἀχύρῳ καθιστᾶ τὴν τέφραν αὐτοῦ τοσοῦτον χρήσιμον εἰς στίλπνωσιν τοῦ μαρμάρου. Ἡ τοι φυτοῖς δύναται τις νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀνωμαλίαν, ἡτις γίνεται ἐκ τοῦ πυρίτου.

Ἄλλα θὰ ἐρωτήσητε πῶς δὲ λίθος, ἢ δὲ πυρίτης εἰς-έρχεται εἰς τὰ φυτὰ τοῦτα ἐκμικταὶ ἐκ τοῦ ἑδάφους διὰ τῶν ἐν ταῖς βίαιαις στομίαιν καὶ ἀνέρχεται διὰ τοῦ ὑγροῦ ἔνθα χρειάζεται, ἡτοι ἐν τῷ στελέχει τοῦ σίτου καὶ ἐκεῖ σταματᾷ· οὐδέποτε δὲ σφάλλει· οὐδὲδὲλος; δὲ εἰσέρχεται ἐντὸς τῶν κόκκων τοῦ σίτου, διότι ἀν τοῦτο ἐγίνετο, τὸ ἀλευρον τὸ δόπον ἔξι αὐτῶν κατασκευάζεται θὰ ἔτριζε, τοῦτο δὲ θὰ εὐρίσκομεν ὅταν ἐτρώγομεν τὸν ἄρτον.

Καίτοι τὰ φυτὰ τὰ δόποια δὲν ἔχουσι ξύλον ἐν τοῖς στελέχεσιν αὐτῶν ἀποθήκεουσι· τὸ φυνόπεωρον, αἱ βίαιαι τινῶν ἔξι αὐτῶν ζῶσι καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα. Ἄλλα τὰ δένδρα ὡς γινώσκομεν, διατηροῦνται ἀπὸ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἀλλο ἔτος. Οὕτω συμβαίνει εἰς τὰ χαρόδενδρα καὶ τὰς φράκτας· ταῦτα δύνανται νὰ θεωρήθωσιν ὡς μικρὰ δένδρα. Τινὲς θάμνοι εἰσὶ τοσοῦτον μικροί, ὃστε δὲν χρειάζονται νὰ ἔχωσι τὰ στελέχη αὐτῶν. Ξυλώδη πρὸς ἀπλῆν στήριξιν τῶν κλάδων.

Στελέχη καὶ κορμοί συνήθως ἴστανται ἀφ' ἑαυτῶν· ἀλλ' εἰσὶ τινα οὐδόλως δυνάμενα τοῦτο νὰ πράξωσι· τότε τὸ φυτὸν καλεῖται περιπλοκάς. Αἱ περιπλοκάδες στηρίζονται κατὰς διαφόρους τρόπους. Τινὲς στηρίζονται διὰ ἀπλῆς περιστροφῆς περὶ τις ἀντικείμενον. Τοῦτο συμβαίγει εἰς τὸ φυτὸν τοῦ φασιόλου· στρέφεται τοῦτο καθόσον αὐξάνει περὶ τὸν στύλον, διστις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τίθεται.

ΤΟ ΜΕΓΑ ΑΛΕΞΙΒΡΟΧΟΝ

Πρὸ τίνος χρόνου μεγάλη ἔπρασία ἐπεκράτει ἐν τισι τῶν μεσογείων ἐπαρχιῶν τῆς Ἀγγλίας. Διάφοροι εὐεσθεῖται ἀγρόται, οἵτινες ἐφοβοῦντο μητῶς οἱ καρποὶ αὐτῶν χαθῶσιν δι' ἔλλειψιν ὑγρασίας, συνεφόνησαν μετὰ τοῦ ἱερέως αὐτῶν νὰ κάμψωσιν ἴδιαιτέρων προσευχὴν δπως αἰτήσωσι παρὰ τοῦ Θεοῦ νὰ ἀποστείλῃ βροχήν· συνῆλθον ἐπομένως, καὶ ὁ ἱερεὺς, ἐλθὼν ἐγωρής, ἔτη τὸν καιρὸν τὸν ἀνταλλάξειν φιλικὰς ὄμιλίας μετά τινων ἐκ τοῦ ποιμηνού του. Ἐξεπλάγη δὲ ἴδων μίαν τῶν μικρῶν θαμνών εἰς τὸ Κυριακόν σχολεῖον κύπτουσαν ὅπό τὸ βάρος μεγάλου παλαιοῦ ἀλεξιβροχού τῆς οἰκογενείας. «Τί λοιπόν, εἶπεν, Μαρία σὲ ἐκάμε νὰ φέρῃς τὸ ἀλεξιβρόχον αὐτὸν ἐν πρωΐ τόσον ὥραιος ὡς αὐτήν.» Ή κόρη ἀτενίζουσα ἐπὶ τοῦ προσώπου του μὲ προφανὴ ἐκπληξίν ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει, ἀπήντησε. «Πῶς κύριε, ἐνόμιζον δὲν θὰ εἴχομεν προσευχὴν διὰ βροχῆν· ἐπομένως κύρην βεβαίων δὲν θὰ εχρειάζετο τὸ ἀλεξιβρόχον.» Ο ἱερεὺς ἐμειδίασε, καὶ ἡ προσευχὴ ἤρξατο. Ενῷ προστηνχοῦντο ἀνέμος ἦγέρθη, ὁ οὐρανὸς, πρότερον τοσοῦτον καλάρος καὶ διαυγής, ἐπληρώθη νεφῶν καὶ εὐθὺς, ἐν μέσῳ ζωηρῶν

ἀστραπῶν καὶ φοβερῶν βροντῶν θυελλώδης βροχὴ κατέκλυσε τὴν χώραν. Οἱ παρευρεθέντες εἰς τὴν προσευχὴν, οὐδόλως παρασκευασθέντες διὰ νὰ δεχθῶσι τὴν εὐλογίαν θην ἐξήτουν, ἔφασαν εἰς τὰς οἰκίας των κατάδροχοι, ἐνῷ ἡ Μαρία καὶ ὁ ἵερεὺς ἐπανῆλθον όμου ὑπὸ τὸ ἀλεξίθροχον τῆς οἰκογενείας.

Ο στρατηγὸς Λῆ μετέβαινεν ποτὲ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην πόλιν τῆς Ἀμερικῆς, ἐκάθητο δὲ ἐντὸς τοῦ βαγονίου εἰς τὴν ἀπωτέραν ἀκραν' τὰ ἀλλα καθίσματα ἥσαν κατειλημένα ὑπὸ ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν. Γραία τις ταπεινοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσῆλθεν ἐν ἐνὶ τῶν σταθμῶν, καὶ μὴ εὐρῦστα θέσιν, οὐδεμιᾶς δὲ προσενεχθεῖστος αὐτῇ, ἐπλησίασε τὸν στρατηγόν. Ἀμέσως οὗτος ἐσηκώθη, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ τὴν θέσιν του. Ἀμέσως πάντες ἡγέρθησαν καὶ προσήνεγκον τὴν θέσιν των εἰς τὸν στρατηγόν· ἀλλ' οὐτος ἀταράχως εἶπεν: «Οχι, κύριοι, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχε θέσις διὰ τὴν ἀσθενῆ γραίαν δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ δι'έμε.» Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἀξιοσημείωτον. Ο εἰς μετὰ τὸν ἀλλον ἐξῆλθον τοῦ βαγονίου, ὡσανεὶ τὰ καθίσματα ἔκπαιον· καὶ ὁ στρατηγὸς καὶ ἡ γραία εἶχον ὅλοκληρον τὸ βαγόνιον εἰς τὴν διάθεσίν των.

Τὸ νέον σύγγραμμα τοῦ δόκτωρος Σχλιέμανν ὁ «Ιλιος» ἔτυχεν ἀρίστης ὑποδοχῆς ἐν ταῖς μεγαλουπόλεσι τῆς Εὐρώπης, καίτοι δὲ λίαν δαπανηρὸν ἐξεποιήθη εἰς πολλὰς ἑκατοντάδας ἀντιτύπων ἀμα τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἐκδόσεώς του.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἐτυπώθη κατ' αὐτὰς ἐν Δονδίνῳ ἔκδοσις τῆς Νέας Διαθήκης καὶ πωλεῖται ἀντὶ 10 λεπτῶν ἔκαστον ἀντίτυπον. Ο ἐκδότης ἐπώλησε μέχρι τούδε 400,000. Ἐλπίζει δὲ νὰ πωλήσῃ ἐντὸς ἐνὸς ἔτους 1,000,000 ἀντιτύπων.

* * * Κατὰ τὸ «Αθήναϊον» τοῦ Δονδίνου ὁ λόρδος Βήκονσφειλδ ἐκέρδησεν ἐκ τῆς ἔκποιήσεως τοῦ χειρογράφου τοῦ νέου αὐτοῦ ἴστορήματος δὲ «Ἐνδυμίων» 10,000 λίρας στερλίνας· τὸ μυθιστόρημα τούτο δὲ λόρδος Βήκονσφειλδ ἦρχιτε γράφων πρὸ δέκα ἐτῶν.

* * * Η ἔτησία παραγωγὴ ἀνθράκων ἐκ τῶν δρυγείων τῆς Ἀγγλίας ἀνέρχεται εἰς 136,000,000 τόνους, τῆς δὲ Πρωσίας εἰς 38,000,000.

* * * Τὰ λειβάδια καὶ αἱ βοσκαὶ τῆς Ρωμουνίας ἔκτείνονται ἐπὶ ἐδάφους 4,500,000 στρεμμάτων, ἡ δὲ κατὰ μέσον δρον παραγωγὴ χόρτου ἔκτιμαται εἰς 2,000,000 τόνους.

* * * «Ἐξ κιβώτια πλήρη ἀρχαιοτήτων ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Βαθυλώνος ἐκομίσθησαν εἰς τὸ Βρεττανικὸν μουσεῖον περιέχοντα ἐνεπιγράφους πινακίδας ἐν οἷς καὶ μίαν φοινικικὴν ἐπιγραφὴν.

* * * Ἀνασκαφαὶ ἐγένοντο ἐπὶ τινας μῆνας εἰς τὴν ἀρχαῖαν Σύδρυν· μεταξὺ τῶν ἀνακαλυφθέντων ἀρχαιοτήτων είναι καὶ τρεῖς χρυσᾶ πλάκες, μὲ ἐλληνικὰς ἐπιγραφὰς, αἵτινες κατετέθησαν ἐν τῷ ἔθνικῷ μουσείῳ τῆς Νεαπόλεως.

* * * Ή διάσημος ἡθοποιὸς Σάρρα Βερνχάρτ ἐξετέλεσε 63 παραστάσεις ἐν Ἀμερικῇ ἐξ ὧν εἰσεπράχθησαν 226,119 δολλάρια.

* * * Κατὰ τὸ ἔτος 1830, 4,735 ἐμπορικοὶ οίκοι ἐπτώχευσαν ἐν ταῖς Ἡνωμ. Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς μὲ παθητικὸν 65,752,000 δολλάριαν.

* * * Ο πληθυσμὸς τῆς γῆς ἀνέρχεται εἰς 1,455,923,500 κατοικοῦντας ἐπὶ ἑκτάσεως 52,532,394 τετραγ. μιλίων.

* * * Η γλαυξ ἐγένετο ἀντικείμενον σπουδαίων συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ τῶν λόρδων ἐν «Ἀγγλίᾳ» οὓσα δηλ. ἀρπακτικὸν, τὴν μὲν ἡμέραν ἀναπαύεται κεκρυμμένη, τὴν δὲ νύκτα ἔγρηγορεῖ καὶ βοηθουμένη ὑπὸ τῶν πλατειῶν πτερύγων καὶ τῶν μαλακῶν αὐτῆς πτερῶν, τὰ δόποια τῇ ἐπιτρέπουσι νὰ πέταται ἀδρούσως, ἐνεργεῖ φονικώτατον πόλεμον κατὰ διαφόρων βλαπτικῶν ζώων, μάλιστα δὲ τῶν ἀρουραίων μυῶν, δυναμένη ἐν μιᾷ νυκτὶ ἔως 100 τοιούτους νὰ φονεύσῃ, διὸ νῦν προστατεύεται διὰ νόμου, ὅπως καὶ τὰ ἀλλα τὰ τοιαῦτα ὀφέλικα τῷ ἀνθρώπῳ ζῶσα.

Λόσις Αἰρίγματος Α'.

Ψαρά—Αραφ.

Ἐλυσαν αὐτὸ αἱ κ. Μαριγώ Φιλίππου, Παρασκευὴ Περάκη, καὶ οἱ κ. Γ. Χ. Χέλμης, Χ. Βοζίκης, Δ. Ρωμαΐδης, Π. Π. Ζαγκλῆς (Αθηνῶν), Θεοδώρα Ι. Συμβρακάχη, Ζωὴ Π. Δημητριάδου, Π. Κ. Ἀποστολίδης (Πειραιῶς), Μιλτιάδης Βιτιάδης (Χίου), Αικατερίνη Π. Σταματιάδου (Ναύπλιον).

 Τὸ Τυπογραφεῖον τῆς ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ ἐν ὁδῷ Βουλῆς ἀρ. 29 προμηθεύειν πλουσίαν συλλογὴν εἰκόνων ἐξ Εὐρώπης, ἐν χαλκογραφίᾳ καὶ ρυλογραφίᾳ, γνωστοποιεῖ τοῖς ἐκδόταις συγγραμμάτων παντὸς εἰδους ὅσοι θέλουσι νὰ κοσμήσωσι τὰ βιβλία των δι' εἰκόνων, ὅτι τὸ Τυπογραφεῖον προθύμως παραχωρεῖ ΔΟΡΙΕΑΝ ταύτας, ἀρκεῖ τὸ βιβλίον των νὰ τυπωθῇ ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ, ἔνθα πᾶσα ἐργασία ἐκτελεῖται λίαν φιλοκάλως καὶ διὰ νεωτάτων Εὐρωπαϊκῶν χαρακτήρων.

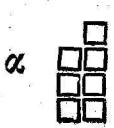
Αμα τῇ παραλαβῇ τῆς συνδρομῆς, ἀποστέλλεται δωρεάν τοῖς κ. Συνδρομηταῖς τῆς «Αθηναΐδος» χρωματισμένη εἰκὼν.

ΓΡΙΦΟΣ 2.

ΟΙ πλ

τ

Ζωὴ Π. Δημητριάδου.